

ת"פ 36709/11/15 - מדינת ישראל נגד יעקב סויסה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 36709-11-15 מדינת ישראל נ' סויסה

לפני כבוד השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל
בעניין:

ע"י ב"כ עו"ד עומרית אבני
נגד
המאשימה

יעקב סויסה
ע"י ב"כ עו"ד משה סוחמי
הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירות של גידול והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית בהתאם לסעיפים 6 ו-10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973.
2. מעובדות כתב האישום עולה, כי ביום 01.11.15 בין השעות 12:30-19:00 בבית במושב זכריה, גידל הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 1148.18 גרם נטו (להלן: "השתילים"), מבלי שהדבר הותר לו בפקודה או בתקנות או ברישיון מאת המנהל. בנוסף, החזיק הנאשם כלים המשמשים להכנת סם מסוכן בלא היתר.
3. עוד עולה מעובדות כתב האישום, כי הנאשם הכשיר בית בן שתי קומות ומחסן לצורך הקמת מעבדת סמים, כאשר בקומה הראשונה שיש בה שלושה חדרים וסלון, התקין הנאשם בכל אחד מהחדרים מאווררים, צינורות עם טפטפות, אורות פלורסנט, שנאים, בלוני גז ומערכת אוורור. במטבח, הוצבו ארבעה בלוני גז, ובחדר הפנימי שקית דשן. עוד בחדר האמבטיה נתפסו חומרי דישון רבים, ובחדר השירותים הוצבה חבית גדולה מלאה במים מחוברת בצנרת ישירות לאסלה, וממנה יוצאים צינורות המתפצלים לחדרי הדירה השונים ומובילים מים לצרכי הקנבוס. עוד היו מותקנים בפתחי הסלון וילונות שחורים, מתקני אוורור, צינורות השקיה, בלוני חמצן ומנורות בעצמה של 1,000 וואט. בחדר נוסף הוצבו צמחי קנבוס מחולקים לארבע קבוצות גיל: פגייה שכללה צמחים קטנים שאופסנו בקופסאות פלסטיק אטומות, צמחי קנבוס בשני גדלים באדניות בגודל המתאים שהוצבו על גבי מתקן הכולל מדפים ועמודים, אליהם חוברו צינורות השקיה וארבעה צמחים גדולים בתוך אדניות גדולות.
4. עוד היו בבית שני חדרי הכנה לצמחי קנבוס, בהם הוצב מתקן ברזל ועליו היו עציצים ללא אדמה ושתילי קנבוס. בחדרים אלה הותקנו גופי תאורה, מערכת אוורור והשקיה. סך הכל נתפסו בדירה 443 עציצי קנבוס, מהם 177 צמחים ללא אדניות, 192 באדניות גדולות, 70 באדניות קטנות וארבעה צמחים גדולים בעציצים.

עמוד 1

5. לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש.

טענות הצדדים

6. ב"כ המאשימה טענה כי הערכים החברתיים שנפגעו בשל מעשיו של הנאשם הם הגנה על החברה כולה מפני פגיעות הנגרמות עקב שימוש בסמים, לרבות פגיעות הנגרמות לאוכלוסיית המשתמשים עצמם ובית המשפט מצווה לעצור את נגע הסמים הפושה בחברה.

7. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, יש לשקול את התכנון המוקדם והמדוקדק אשר עולה ממעשי הנאשם שהשתמש בבית ייעודי לצורך גידול הסמים בהתאם לחלוקת החדרים והתאמת המבנה לצרכי הגידול, אספקת אוורור, השקיה, תאורה ודשן לצמחים, וכן בהתחשב בכמות הגדולה של העציצים והמשקל אשר עלה עד כדי קילוגרם אחד. ב"כ המאשימה הגישה תמונה של המבנה והעציצים ולדבריה ניתן להתרשם מהיקף הצמחים ומהתשתיות המרשימות שהושקעו במקום, וב"כ המאשימה הדגישה שלא המשקל בפועל הוא החשוב, אלא הפוטנציאל הגלום בעציצים שכן נתפסו בשלב מוקדם ויכלו להגשים צמחים בוגרים במשקל משמעותי.

8. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, הגישה ב"כ המאשימה מספר פסקי דין בהם הוטלו עונשים של 8 ו-10 חודשי מאסר, והנסיבות היו מקלות יותר. ב"כ המאשימה הדגישה כי בשל הפוטנציאל המשמעותי ביותר שהיה גלום בתשתית ובצרכים של הנאשם, מתחם העונש ההולם הוא בין 18 ל-36 חודשי מאסר, וכן ביקשה להטיל עליו עונש של מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

9. אשר לעונש המתאים, סברה ב"כ המאשימה כי בהתחשב בעברו של הנאשם ובהיעדר אפיק שיקומי, יש להטיל על הנאשם עונש ברף האמצעי של המתחם וביקשה להטיל עליו 24 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס משמעותי.

10. ב"כ הנאשם סבר, כי נוכח המשקל הלא גבוה של העציצים ובהתחשב במתחמים שנקבעו בשורה ארוכה של פסקי דין בבתי המשפט השלום והמחוזי, כאשר דובר במשקלים גדולים יותר, מתחם העונש ההולם צריך להיות נמוך בהרבה מהמתחם לו עתרה המאשימה, והציג שורה ארוכה של פסקי דין לתמיכה בטענותיו. ב"כ הנאשם סבר, כי מתחם העונש ההולם צריך להתחיל מרף תחתון של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

11. אשר לעונש המתאים, סבר ב"כ הנאשם כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, שכן עברו הפלילי הוא ישן, ולא בעבירות סמים. עברו הוא בתקופה שהנאשם היה על גבול הקטינות, ומאז חלפו שנים בהם הנאשם לא הסתבך ולא נפתחו לו תיקים נוספים עד לביצוע העבירות בתיק זה. הנאשם עובד לפרנסתו, הוא אב לארבעה ילדים. הוא ביצע את העבירה על רקע משבר כלכלי אליו הוא נקלע, כאשר הנאשם הגיע לפת לחם כתוצאה מפשיטת רגל. הנאשם לקח אחריות למעשיו, מתחרט עליהם, לקח אחריות למעשיו עוד בשלב החקירה וכן בבית המשפט ומדובר באדם מן הישוב. עוד ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בכך שהנאשם שהה במעצר למשך למעלה מחודש ובהמשך שהה במעצר בית מלא עד היום. העבירה בוצעה ממניע כלכלי ולא בשל שימוש בסמים, ולכן לא ביקש לשלוח אותו לקצין המבחן, שכן הדבר היה דוחה את משך ההליך הפלילי לזמן משמעותי, על כן יש לזקוף

לטובת הנאשם את קיצור ההליך הפלילי.

12. הנאשם בדברו האחרון מסר בבכי, כי הוא טעה, הוא מתחרט על מעשיו ומדובר באחת התקופות הקשות ביותר שחווה עד היום. הוא מתבייש במעשיו, עד כדי כך שילדיו סברו שהיה בחוץ לארץ בזמן ששהה במעצר.

מתחם העונש ההולם

13. בע"פ 6747/11 מדינת ישראל נ' מערוף אבו רקיק (מיום 3.1.13) חזר בית משפט העליון על החומרה הטמונה בעבירות הקשורות בסמים והנזק הרב אשר הן גורמות לחברה. בית המשפט העליון הפנה לקביעה שנקבעה בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.6.2010):

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברייני על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד" (שם, בפיסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 5.6.2011); ע"פ 3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 3.5.2010)).

14. עמדת בית המשפט העליון וכן העובדה שהמחוקק קבע לצד עבירת הגידול, עונש מאסר של עד 20 שנה, מלמדים על כך שמדובר בערך חברתי ממעלה ראשונה. במקרה שלפני כתב האישום הוגש בבית משפט השלום ולכן העונש הקבוע לצד העבירה הוא עד 7 שנות מאסר, אולם גם כך מדובר במדרג החומרה הגבוה ביותר בבית משפט השלום.

15. סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק העונשין. מנסיבות ביצוע העבירה עולה כי מדובר בעבירות שבוצעו תוך תכנון מוקדם, שכן הנאשם רכש מבעוד מועד את הציד הנדרש לגידול הסמים, גידל עציצים רבים והשתמש בבית גדול במושב זכריה רק לשם כך. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא מרכזי שכן הוא המעורב היחיד בעניין. עוד יש להתחשב בכך שמדובר בכמות סם לא קטנה, אומנם נתפס סם במשקל של כקילוגרם, אך פוטנציאל העציצים היה גבוה בהרבה שכן נתפסו בבית 443 עציצים בשלב גידול ראשוני. עוד עולה מנסיבות ביצוע העבירה כי הנאשם הוא חוליה משמעותית בשרשרת הפצת הסם, שכן כמות הסמים אותה עתיד הנאשם היה לגדל היא גדולה והנאשם הקדיש לכך משאבים גדולים ובהם החזקת בית שלם, אמצעי גידול, חשמל ומים. הנאשם גם לא משתמש בסמים, כך שכל מטרת הגידול הייתה בצע כסף.

16. יפים לעניין זה אף דברי בית המשפט המחוזי בעפ"ג (ת"א) 24376-07-14 **עמר נגד מדינת ישראל** (מיום

(18.2.15).

"נראה כי התופעה של מעבדות סמים הפכה להיות "להיט". העבירה הפכה להיות נפוצה ומצדנו נוסף, גם נפיצה שהרי גלום בה פוטנציאל סיכון רב ביותר. גידול הסמים כנראה הוא קל ופשוט יחסית ושמה עובדה זו מעודדת אנשים רבים לעסוק בגידול הסם. המערער שבפנינו פעל כמקצוען מובהק במישור זה. לא בכדי הזכרנו ופירטנו את הציוד הרב שנמצא בדירתו. הציוד מעיד על כך שאין מדובר בעיסוק מקרי ואקראי, אלא בעיסוק שיטתי ומתמשך שהמערער השקיע בו זמן, משאבים כספיים ועבודה." (שם בפסקה 5)

17. אשר לענישה הנוהגת - בתיקי "מעבדות" הענישה הנוהגת היא ככלל לעונשי מאסר שבין חודשי מאסר קצרים ועד ל-30 חודשי מאסר, וזאת בהתחשב בכמות הסם שנתפסה, טיב המעבדה ומשך הפעלתה (ר' 27605-04-11 וההפניות לשורה ארוכה של גזרי דין המאוזכרים שם, ת.פ. 24376-07-14, עפ"ג 24358-10-14, ת.פ. 16958-01-14 וכן ת.פ. 58475-09-14).

18. בהתחשב בכל אלה אני סבורה כי מתחם הענישה ההולם, בנסיבותיו של תיק זה, תוך מתן דגש לפוטנציאל הגידול הרב שהיה טמון במיזם אותו הקים הנאשם, אשר ניתן ללמוד עליו ממספר השתילים, גודלו של המבנה והמשאבים אותם השקיע הנאשם, שנגדע בתחילתו שלא מרצונו של הנאשם אלא בשל התערבות המשטרה, נע בין עונש של 8 חודשי מאסר בפועל ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים

19. לחומרה, אשקול את הצורך בהרתעת הנאשם וכן את הצורך בהרתעת הרבים ולעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בדבר הצורך במלחמה בתופעה ובמיגורה, תוך הטלת עונשים מרתיעים.

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעת אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה". ר' ע"פ 9482/09 שמעון ביטון נגד מדינת ישראל ([טרם פורסם] מיום 24.7.11)

20. יפים לעניין זה אף דברי בית המשפט המחוזי בעפ"ג (ת"א) 42358-10-14 גיא נגד מדינת ישראל (מיום 18.2.15).

"ובאשר למשמעות העבירה - לצערנו, מזדמן לנו מידי יום ביומו להרחיב את הדיבור על תופעת מעבדות הסם מזווית הראיה שלנו, קרי של ערכאת ערעור שהעיסוק

בתחום הפלילי הוא לחם חוקה. דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות שבגידול הסם, הבטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפוצות העבירה מחייבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי המשפט העוסקים בתחום זה. את דברנו בנושא זה אמרנו למשל בע"פ 46738-09-14 שניתן ביום 31.12.14, שם הרחבנו את הדיבור על משמעות גידול הסם והצורך להילחם בו באמצעות ענישה מרתיעה. דברים שאמרנו שם נכונים גם במקרה הנוכחי. המגדלים והמפיצים מצויים באותו מקום עצמו מבחינה ערכית, מעשית, שלא לדבר על חוקית, שהרי תקרת הענישה זהה." (שם בפסקה 5)

21. לקולא אשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, הנאשם יליד 1979 נשוי ואב לארבעה ילדים, הוא לקח אחריות מלאה למעשיו עוד בשלב החקירה ושיתף פעולה עם הרשויות באופן מלא. עוד אשקול את שהותו של הנאשם במעצר במשך למעלה מחודש ובהמשך שהה במעצר בית מלא עד למועד מתן גזר הדין. הנאשם ביצע את המעשה על רקע מצוקה כלכלית קשה, הביע חרטה מלאה על המעשה ונראה כי ההליך הפלילי הציב לו גבולות ברורים.

22. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, הנאשם צבר לחובתו ארבע הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות בין השנים 1997-1998 עת היה על גבול הקטינות. מאז הנאשם לא עבר עבירות נוספות ועל כן לא נתתי משקל משמעותי לעברו הפלילי.

23. לאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולא ובשים לב להלכה כי יש לתת משקל ממשי לשיקול ההרתעת אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 10 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

ב. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש, אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. ניתן צו להשמדת המוצגים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' אדר א' תשע"ו, 15 פברואר 2016, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.